

അദ്ധ്യായം III
സാമ്പത്തിക നിർവ്വഹണം

അദ്ധ്യായം III സാമ്പത്തിക നിർവ്വഹണം

ജെജെഎം നടപ്പിലാക്കിയ 2020-24 കാലയളവിൽ ‘ഗ്രാന്റ് XX – ശുദ്ധജല വിതരണവും ശുചീകരണവും’-നുള്ള മൊത്തം അടങ്കൽ ₹6,577.52 കോടി മാത്രമായിരുന്നു. ഗ്രാന്റ് അടങ്കലിന്റെ ആറിരട്ടിയിലധികമായിരുന്നു ജെജെഎമ്മിന് കണക്കാക്കിയിരുന്ന ധനസഹായമായ ₹44,714.79 കോടിയെങ്കിലും, ജെജെഎമ്മിന്റെ ഫണ്ട് നിർദ്ദേശം അംഗീകരിച്ചപ്പോൾ, ജെജെഎമ്മിന് കീഴിലുള്ള പദ്ധതികൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ധനസഹായം സമാഹരിക്കുന്നതിനുള്ള സ്രോതസ്സുകൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ കണ്ടെത്തിയില്ല എന്ന് ഞങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി.

പരിശോധിച്ച 21 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നാല് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മാത്രമാണ് ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം ശേഖരിച്ചത്, അതും ഭാഗികമായി. ശേഖരിച്ച തുക, ജെജെഎമ്മിനായുള്ള സിംഗിൾ നോഡൽ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് (എസ്എൻഎ) അടയ്ക്കാതെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ തനതുഫണ്ട് അക്കൗണ്ടിൽ സൂക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിഹിതമായി കണക്കാക്കിയിരുന്ന ₹999.07 കോടിയിൽ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്ന് ₹24.65 കോടി മാത്രമേ ലഭിച്ചുള്ളൂ, തൽഫലമായി സമാഹരണത്തിൽ ₹974.42 കോടിയുടെ കുറവ് ഉണ്ടായി.

മാർഗ്ഗരേഖകൾ ലംഘിച്ചുകൊണ്ട്, പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ഡിവിഷനുകളിലെ റോഡ് പുനഃസ്ഥാപന പ്രവൃത്തികൾക്കായി ജെജെഎം ഫണ്ടുകളിൽ നിന്ന് സെന്റേജ് ചാർജായി ₹24.71 കോടി ചെലവഴിച്ചു. 2024 ഓഗസ്റ്റ് 15-ലെ കണക്കനുസരിച്ച്, ആകെ ₹3,578.47 കോടി മതിക്കുന്ന 3,709 ബില്ലുകൾ പാസ്സാക്കാൻ ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്നു, ഇതുമൂലം പല കരാറുകാരും അവരുടെ പ്രവൃത്തി നിർത്തിവയ്ക്കുകയോ മന്ദഗതിയിലാക്കുകയോ ചെയ്തു. കൂടാതെ, പേയ്മെന്റുകൾ വൈകുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ആശങ്കകൾ കാരണം ₹3,625.72 കോടിയുടെ 453 വർക്ക് പാക്കേജുകൾ, ബില്ലർമാരുടെ പങ്കാളിത്തം ഇല്ലാത്തതിനാൽ അവാർഡ് ചെയ്യാനാകാതെ ശേഷിച്ചു. 2021-22 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ, പരിശോധിച്ച ഡിവിഷനുകൾക്കു കീഴിലെ ജെജെഎം പദ്ധതികൾക്കായി സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടിയായി കൈമാറിയ ₹24.13 കോടി ഇതുവരെയും എസ്എൻഎയിലേക്ക് തിരിച്ചടച്ചിട്ടില്ല.

ജെജെഎമ്മിനായുള്ള ഫണ്ടുകൾ കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും 50:50¹⁶ എന്ന അനുപാതത്തിൽ പങ്കിടേണ്ടതായിരുന്നു. ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനോ/ കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശത്തിനോ അനുവദിക്കുന്ന ഫണ്ട് പിന്തുണാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും, ജല ഗുണനിലവാര

¹⁶ ഹിമാലയൻ, വടക്കുകിഴക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ (എൻ ഇ), നിയമസഭയുള്ള കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ 90:10 എന്ന അനുപാതത്തിലും, മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ 50:50 എന്ന അനുപാതത്തിലും, നിയമസഭയില്ലാത്ത കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിൽ 100:0 എന്ന അനുപാതത്തിലും, കേന്ദ്രസർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും ജെജെഎമ്മിന്റെ ചെലവ് പങ്കിടുന്നു.

പരിശോധനയ്ക്കും, അവലോകന സംവിധാന (ഡബ്ല്യുക്യുഎംഎസ്) പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമായി യഥാക്രമം അഞ്ച് ശതമാനവും രണ്ട് ശതമാനവും വിനിയോഗിക്കണമായിരുന്നു. ശേഷിക്കുന്ന ഫണ്ടുകൾ ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രവർത്തനക്ഷമമായ ഗാർഹിക കുടിവെള്ള ടാപ്പ് കണക്ഷനുകൾ (എഫ്എച്ച്ടിസി) നൽകുന്നതിനാണ് വിനിയോഗിക്കേണ്ടിയിരുന്നത്. പട്ടികജാതി (എസ്സി), പട്ടികവർഗ്ഗ (എസ്ടി) വിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള ഫണ്ടുകൾ സംസ്ഥാനത്ത് കുറഞ്ഞത് അവരുടെ ജനസംഖ്യയ്ക്ക് ആനുപാതികമായിട്ടെങ്കിലും നീക്കിവയ്ക്കേണ്ടിയിരുന്നു. പിന്നൂണാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഡബ്ല്യുക്യുഎംഎസ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമുള്ള ഫണ്ടിംഗ് പാറ്റേൺ കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും തമ്മിൽ 60:40 എന്ന അനുപാതത്തിലായിരുന്നു. ഗ്രാമത്തിനുള്ളിലെ പദ്ധതികൾക്കായി, ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള മൂലധന ചെലവിന്റെ അഞ്ച് ശതമാനം¹⁷ അല്ലെങ്കിൽ 10 ശതമാനം, പണമായോ, സാധനമായോ, അധ്യാനമായോ, സമൂഹം സംഭാവന ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നു.

3.1 ജെജെഎമ്മിന്റെ സാമ്പത്തിക പുരോഗതി

പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖകളിലെ ഖണ്ഡിക 7.8 പ്രകാരം, വാർഷിക ഫണ്ട് വിഹിതം രണ്ട് തുല്യ ഗഡുക്കളായും ഓരോ ഗഡുവും രണ്ട് തുല്യ ഭാഗങ്ങളായും നൽകേണ്ടതായിരുന്നു. പബ്ലിക് ഫിനാൻഷ്യൽ മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (പിഎഫ്എംഎസ്) / ഇൻഗ്രേറ്റഡ് മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം (ഐഎംഐഎസ്) പോർട്ടലുകളിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്ന ഫണ്ട് വിനിയോഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ആദ്യ ഗഡുവിന്റെ 50 ശതമാനം വരുന്ന ആദ്യ ഭാഗം ഏപ്രിലിൽ നൽകേണ്ടതായിരുന്നു. ലഭ്യമായ ഫണ്ടുകളുടെ 75 ശതമാനം (പ്രാരംഭ നീക്കിയിരുപ്പും ആദ്യ ഗഡുവും) വിനിയോഗിക്കുമ്പോൾ രണ്ടാമത്തെ ഭാഗം റിലീസ് ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു.

ആദ്യ ഗഡുവിന്റെ ശേഷിക്കുന്ന ഭാഗം, പ്രാരംഭ നീക്കിയിരുപ്പിൽ അധികം വന്നത് കിഴിച്ച്, ലഭ്യമായ ഫണ്ടിന്റെ 75 ശതമാനമെങ്കിലും സംസ്ഥാനം ചെലവഴിച്ചതിന് ശേഷമായിരുന്നു നൽകേണ്ടിയിരുന്നത്. മൊത്തം വിഹിതത്തിന്റെ 50 ശതമാനം വരുന്ന രണ്ടാം ഗഡു, രണ്ട് ഭാഗങ്ങളായി നൽകേണ്ടതാണ്. ലഭ്യമായ ഫണ്ടിന്റെ 75 ശതമാനം വിനിയോഗിച്ചതിനും ഉപയോഗിച്ച തുകയ്ക്ക് വിനിയോഗ സാക്ഷ്യപത്രങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചതിനും ശേഷം രണ്ടാം ഭാഗം നൽകേണ്ടതാണ്.

2019-20 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും റിലീസ് ചെയ്ത ജെജെഎം ഫണ്ടുകളും അതിന്റെ വിനിയോഗവും പട്ടിക 3.1-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

¹⁷ കുന്നിൻ പ്രദേശങ്ങളിലും വനപ്രദേശങ്ങളിലും

പട്ടിക 3.1: ജെജെഎം ഫണ്ടുകളുടെ റിലീസും വിനിയോഗവും

(₹ കോടിയിൽ)

വർഷം	പ്രാരംഭ നീക്കിയിരുപ്പ്		കേന്ദ്ര സർക്കാർ റിലീസ്	സംസ്ഥാന സർക്കാർ റിലീസ്			ചെലവ്		അന്തിമ നീക്കിയിരുപ്പ്	
	കേന്ദ്ര സർക്കാർ	സംസ്ഥാന സർക്കാർ		കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതം	സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതം	ആകെ	കേന്ദ്ര സർക്കാർ	സംസ്ഥാന സർക്കാർ	കേന്ദ്ര സർക്കാർ	കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതം
2019-20	0	0	101.29*	25	25	50 [#]	62.26	63.70	0.80	-0.64
2020-21	0.80	-0.64	303.18*	379.47	379.47	758.94 [@]	304.29	317.62	37.92	23.15
2021-22	37.92	23.15	1353.45*	451.15	1353.45	1804.60	957.44	1059.57	433.92	317.02
2022-23	433.92	317.02	2206.54	ഇല്ല	1616.29	1616.29	1741.93	1741.68	898.53	191.63
2023-24	898.53	191.63	671.18	ഇല്ല	1207.16	1207.16	1457.18	1434.63	104.28	-49.74
ആകെ			4635.64	855.62	4581.37	5436.99	4523.10	4617.20		

* 2019-20, 2020-21 വർഷങ്ങളിലെ വിഹിതങ്ങളും 2021-22-ലെ ആദ്യ ഭാഗവും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ നൽകിയിരുന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഈ ഫണ്ടുകൾ തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതത്തോടൊപ്പം കെഡബ്ല്യുഎസ് അനുവദിക്കണമായിരുന്നു. തുടർന്നുള്ള വിഹിതങ്ങൾ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നേരിട്ട് കെഡബ്ല്യുഎയുടെ എസ്എൻഎയിലേക്ക് റിലീസ് ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

2019-20 കാലയളവിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ₹202.58 കോടി അനുവദിക്കണമായിരുന്നു. എന്നാൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ ₹50 കോടി മാത്രം അനുവദിക്കുകയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ (എൽഎസ്ജി) നിക്ഷേപങ്ങളിൽ നിന്ന് ₹152.58 കോടി കൈമാറാൻ ഉത്തരവിടുകയും ചെയ്തു. കെഡബ്ല്യുഎ താൽകാലികമായി എൽഎസ്ജി നിക്ഷേപങ്ങളിൽ നിന്ന് ₹75 കോടിയും കെഡബ്ല്യുഎയിൽ ലഭ്യമായ ₹1.12 കോടിയും ജെജെഎം അക്കൗണ്ടിലേക്ക് മാറ്റി. അതിനാൽ, ജെജെഎമ്മിന് ലഭ്യമായ ഫണ്ട് ₹126.12 കോടിയായിരുന്നു (₹50 കോടി + ₹76.12 കോടി). അതായത്, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതം ₹63.06 കോടിയും സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതം ₹63.06 കോടിയും. അങ്ങനെ, അന്തിമ നീക്കിയിരുപ്പ് ₹0.80 കോടിയും (₹63.06 കോടി - ₹62.26 കോടി) ₹-0.64 കോടിയും (₹63.06 കോടി - ₹63.70 കോടി) ആയിരുന്നു.

@ 2019-20 കാലയളവിൽ മറ്റ് സ്റ്റോക്കുകളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച ഫണ്ടുകൾ തിരികെ നൽകിയതിന് ശേഷം 2020-21-ൽ ലഭ്യമായ ഫണ്ട് ₹682.82 കോടി ആയിരുന്നു ((₹758.94 കോടി - ₹75 കോടി) - ₹1.12 കോടി) + പ്രാരംഭ നീക്കിയിരുപ്പ്).

(ഉറവിടം: കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഫണ്ട് റിലീസ് ഉത്തരവുകൾ, കെഡബ്ല്യുഎ നൽകിയ വിവരങ്ങൾ)

പദ്ധതിയുടെ സാമ്പത്തിക പരിപാലനത്തിൽ ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തിയ വീഴ്ചകൾ തുടർവ്വർഷങ്ങളിൽ വിശദമായി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു:

3.1.1 ഫണ്ടിംഗിനുള്ള സ്റ്റോക്കുകൾ കണ്ടെത്താത്തത്

2019-ലെ ജെജെഎം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തന മാർഗ്ഗരേഖകൾ അനുസരിച്ച്, കേന്ദ്ര ഫണ്ട്, സംസ്ഥാന ഫണ്ട്, മറ്റ് പദ്ധതികളുടെ ഫണ്ടുകൾ, മെംബർ ഓഫ് പാർലമെന്റ് ലോക്കൽ ഏരിയ ഡെവലപ്മെന്റ് സ്കീം (എംപിലാഡ്സ്), മെംബർ ഓഫ് ലെജിസ്ലേറ്റീവ് അസംബ്ലി ലോക്കൽ ഏരിയ ഡെവലപ്മെന്റ് സ്കീം (എംഎൽഎലാഡ്സ്), ഡിസ്ട്രിക്ട് മിനറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് ഫണ്ട് (ഡിഎംഡിഎഫ്), കോർപ്പറേറ്റ് സോഷ്യൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റി (സിഎസ്ആർ) ഫണ്ട്, സംഭാവനകൾ തുടങ്ങിയ ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള വിതരണത്തിനായി ലഭ്യമായ എല്ലാ വിഭവങ്ങളും സംയോജിപ്പിച്ച് എസ്ഡബ്ല്യുഎസ്എം/ഡിഡബ്ല്യുഎസ്എം വർഷം തിരിച്ചുള്ള സാമ്പത്തിക പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അംഗീകൃത സംസ്ഥാന ആക്ഷൻ പ്ലാനിൽ (എസ്എപി) നിന്ന് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വാർഷിക ആക്ഷൻ പ്ലാൻ (എഎപി) രൂപീകരിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എഎപിയുടെ കീഴിലുള്ള നേട്ടങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത് അതത് സംസ്ഥാന/കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശവുമായി കൂടിയാലോചിച്ചതിന്റെയും ഫണ്ട് അനുവദിച്ചതിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ, കുടിവെള്ള വിതരണ വകുപ്പ്

(ഡിഡിഡബ്ല്യുഎസ്)/ നാഷണൽ ജല ജീവൻ മിഷൻ (എൻജെജെഎം), എഎപി അംഗീകരിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

കേന്ദ്ര സർക്കാർ ജെജെഎം ആവിഷ്കരിച്ചത് 2019-20-ലാണ്. പട്ടിക 3.2-ൽ വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്ന പോലെ 2020-21 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ ₹44,714.79 കോടി ചെലവഴിച്ച് 54.45 ലക്ഷം ഗ്രാമീണ ഗൃഹങ്ങൾക്ക് പൈപ്പ് വഴി കുടിവെള്ളം നൽകുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഭരണാനുമതി നൽകിയിരുന്നു.

പട്ടിക 3.2: അനുവദിച്ച എഫ്എച്ച്ടിസികളുടെ വിശദാംശങ്ങളും കണക്കാക്കിയ ചെലവും

അംഗീകാരം നൽകിയ തീയതി	ലക്ഷ്യമിട്ട എഫ്എച്ച്ടിസികൾ (എണ്ണം ലക്ഷത്തിൽ)	കണക്കാക്കിയ ചെലവ് (₹ കോടിയിൽ)
21.08.2020	16.48	4,343.89
24.12.2020	5.17	2,313.11
18.09.2021	14.00	11,551.23
23.02.2022	11.51	13,090.88
13.05.2022	5.74	7,652.87
28.10.2022	0.45	1,251.63
26.10.2023	1.10	4,511.18
ആകെ	54.45	44,714.79

(ഉറവിടം: സംസ്ഥാന സർക്കാർ ജലവിഭവ വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ)

സംസ്ഥാന സർക്കാർ 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ സാമ്പത്തിക ഭൗതിക ലക്ഷ്യങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്ന എഎപി, ഡിഡിഡബ്ല്യുഎസിന് സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ജെജെഎമ്മിനായി എഎപിയിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ആവശ്യമായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ഫണ്ടുകളുടെയും ബജറ്റ് വഴി സംസ്ഥാനം വകയിരുത്തിയതും റിലീസ് ചെയ്തതുമായ ഫണ്ടുകളുടെയും താരതമ്യം പട്ടിക 3.3-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു:

പട്ടിക 3.3: സംസ്ഥാന ബജറ്റ് വഴി റിലീസ് ചെയ്ത ഫണ്ടുകളുമായി എഎപിയിൽ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ഫണ്ടുകളുടെ താരതമ്യം

(₹ കോടിയിൽ)

	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
‘ശുദ്ധജലവിതരണവും ശുചീകരണവും’ ശീർഷകത്തിനുള്ള അടങ്കൽ ബജറ്റ്	1,439.68	1,524.95	2,303.15	1,309.74
ജെജെഎം സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിനായുള്ള വിഹിതമായി വകയിരുത്തൽ ബജറ്റ്	400.00	400.00	500.00	500.00
എഎപി അനുസരിച്ച് ജെജെഎം സംസ്ഥാന വിഹിതമായി വേണ്ടിയിരുന്ന ഫണ്ട്	2,912.92	7,463.56	13,978.97	2,223.00
ജെജെഎം സംസ്ഥാന വിഹിതമായി റിലീസ് ചെയ്ത ഫണ്ട്	379.47	1,353.45	1,616.29	1,207.16
സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിൽ നിന്നും വിനിയോഗിച്ച ഫണ്ട്	317.62	1,059.57	1,741.68	1,434.63
ആവശ്യകതയ്ക്കെതിരെ വകയിരുത്തിയ ജെജെഎം സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിന്റെ ശതമാനം	13.73	5.36	3.58	22.49

	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
ആവശ്യകതയ്ക്കെതിരെ റിലീസ് ചെയ്ത സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിന്റെ ശതമാനം	13.03	18.13	11.56	54.30

(ഉറവിടം: കേരള സർക്കാരിന്റെ ബജറ്റ് രേഖകളും ജെജെഎമ്മിന്റെ വാർഷിക കർമ്മ പദ്ധതിയും)

ജെജെഎമ്മിനായി 2020-21 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ സംസ്ഥാനം അനുവദിച്ച ഫണ്ട്, എഎപി പ്രകാരമുള്ള ആവശ്യകതയുടെ 3.58 ശതമാനത്തിനും 22.49 ശതമാനത്തിനും ഇടയിലായിരുന്നു. 2020 ആഗസ്റ്റിലും 2020 ഡിസംബറിലും ഭരണാനുമതികൾ നൽകുമ്പോൾ, പദ്ധതി ചെലവിന്റെ 10 ശതമാനം ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതത്തിൽ നിന്നും, സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിന്റെ 15 ശതമാനം തദ്ദേശ സ്ഥാപന വിഹിതത്തിൽ നിന്നും നിറവേറ്റാനാകുമെന്ന് സർക്കാർ കണക്കാക്കിയിരുന്നു. 2021, 2022, 2023 വർഷങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച തുടർന്നുള്ള ഭരണാനുമതികളിൽ പ്രതീക്ഷിത സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സുകളെക്കുറിച്ച് പരാമർശിച്ചിട്ടില്ല.

ജെജെഎം നടപ്പിലാക്കിയ 2020-2024 കാലയളവിൽ 'ഗ്രാന്റ് XX - ശുദ്ധജല വിതരണവും ശുചീകരണവും'-നുള്ള, ആകെ അടങ്കൽ വെറും ₹6,577.52 കോടി മാത്രമാണെന്ന് ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. ഗ്രാന്റിന്റെ മൊത്തം അടങ്കലിന്റെ ആറിരട്ടിയിലധികമായിരുന്നു ജെജെഎമ്മിന് വേണ്ടി കണക്കാക്കിയിരുന്ന ₹44,714.79 കോടി എന്നിരിക്കിലും, ജെജെഎമ്മിന് കീഴിലുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ഫണ്ട് അവശ്യകതയ്ക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചപ്പോൾ, ഫണ്ട് സമാഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ഉറവിടങ്ങൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല.

മതിയായ അളവിൽ തദ്ദേശസ്ഥാപന വിഹിതവും ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതവും സ്വരൂപിക്കാൻ കഴിയാത്ത ജീപികളുടെ കാര്യത്തിൽ ജെജെഎമ്മിനു കീഴിലുള്ള ചെലവുകൾക്കായി എംഎൽഎലാഡ്സിൽ നിന്ന് ഫണ്ട് കണ്ടെത്താൻ സംസ്ഥാന സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചെങ്കിലും (2020 ഓഗസ്റ്റ്), എസ്ഡബ്ല്യുഎസ്എം ഈ ദിശയിൽ ഒരു നടപടിയും സ്വീകരിച്ചില്ല. സിഎസ്ആർ ഫണ്ട്, സംഭാവനകൾ മുതലായവ വഴി ഫണ്ട് സമാഹരിക്കാനുള്ള സാധ്യതയും പരിശോധിക്കുകയുണ്ടായില്ല.

ലോകബാങ്കിൽ നിന്നും സാമ്പത്തിക സഹായം നേടുന്നതിനും (2023 സെപ്റ്റംബർ) കേരള ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഫണ്ട് ബോർഡിൽ (കിഫ്ബി) നിന്നും സാമ്പത്തിക സഹായം നേടുന്നതിനും(2024 സെപ്റ്റംബർ) കെഡബ്ല്യുഎ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചതായി ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കടമെടുപ്പ് പരിധി കാരണം മുകളിൽ പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശം നടപ്പായില്ലെന്ന് സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ). സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിനായി നാഷണൽ ബാങ്ക് ഫോർ അഗ്രികൾച്ചർ ആൻറ് റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് (നബാർഡ്), ഹൗസിംഗ് ആൻറ് അർബൻ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (ഹഡ്കോ) എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള സ്ഥാപനപരമായ ധനസഹായത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശം നിലവിൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണെന്നും പ്രസ്താവിച്ചു.

നിർദ്ദേശത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ ആവശ്യമായ തുക, മുഴുവൻ പദ്ധതി കാലയളവിനും വേണ്ടിയുള്ളതാണെന്നും, റീഅപ്രോപ്രിയേഷൻ, അധികത്തുകയ്ക്കുള്ള അനുമതി എന്നീ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ആവശ്യാനുസരണം പണം ലഭ്യമാക്കുമെന്നും,

ധനസഹായത്തിനുള്ള വിഭവങ്ങൾ കണ്ടെത്താത്തതിനെ സംബന്ധിച്ച്, അന്തിമ കൂടിക്കാഴ്ചയിൽ (2025 മേയ്) ഡബ്ല്യുആർഡി അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (എസിഎസ്) പ്രസ്താവിച്ചു.

ഈ റിപ്പോർട്ടിലെ ഖണ്ഡിക 3.3-ൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, കരാറുകാരുടെ ബില്ലുകൾ മാറുന്നതിൽ ദീർഘകാലമായി സർക്കാരിന് വലിയ ബാധ്യതയുണ്ടെന്നത് ഫണ്ടുകളുടെ ദൗർലഭ്യത്തെ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനാൽ, എസിഎസിന്റെ മറുപടി വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലല്ലെന്ന് തെളിയുന്നു. ഇത് കൂടാതെ, ആവശ്യമുള്ള നേരത്ത് അപ്പപ്പോൾ ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കുമെന്ന വാദവുമായി നിർദ്ദേശങ്ങൾ മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്നത് കാര്യക്ഷമമായ സാമ്പത്തിക പരിപാലന തത്വങ്ങളുമായി ചേർന്നു പോകുന്നില്ല.

3.1.2 തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതം റിലീസ് ചെയ്യുന്നതിലെ കാലതാമസവും തന്മൂലം കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഗഡുക്കൾ റിലീസ് ചെയ്യാത്തതും

തൻവർഷം ലഭ്യമായ നീക്കിയിരുപ്പിന്റെ 75 ശതമാനത്തിന് തുല്യമായ തുകയുടെ താൽക്കാലിക ധനവിനിയോഗ സാക്ഷ്യപത്രങ്ങൾ (യുസി), മുൻ വർഷത്തെ കേന്ദ്ര - സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതങ്ങളുടെ അന്തിമ യുസികൾ മുതലായവ സംസ്ഥാനം സമർപ്പിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് രണ്ടാം ഗഡുവിന്റെ ആദ്യഭാഗം റിലീസ് ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. ലഭ്യമായ ഫണ്ടിന്റെ (കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതം) വിനിയോഗം 75 ശതമാനം കവിഞ്ഞാലുടൻ, രണ്ടാം ഗഡുവിന്റെ രണ്ടാംഭാഗം റിലീസ് ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിലേക്കുള്ള റിലീസുകൾ സംസ്ഥാന ട്രഷറികളിലേക്ക് നടത്തേണ്ടതും, അവിടെ നിന്ന് 15 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ എസ്എൻഎയിലേക്ക് റിലീസ് ചെയ്യേണ്ടതുമായിരുന്നു.

2019-20 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ അനുബന്ധം 3.1-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, കേന്ദ്ര - സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ ധനസഹായം റിലീസ് ചെയ്തതിൽ ഉണ്ടായ കാലതാമസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു:

- 2019-20 കാലയളവിൽ, 2019 ഓഗസ്റ്റ് 28-ന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് ₹101.29 കോടി അനുവദിച്ചു. തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതം ഉൾപ്പെടെ ₹202.58 കോടിയായി 2019 സെപ്റ്റംബർ 12-ന് മുൻപ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ റിലീസ് ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നാൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ കെഡബ്ല്യുഎയ്ക്ക് ₹50 കോടി മാത്രം റിലീസ് ചെയ്തു (2019 ഡിസംബർ). കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതത്തിനു തത്തുല്യമായ ഫണ്ട്, 270 ദിവസത്തെ കാലതാമസത്തോടെ, തുടർന്നുള്ള സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 2020 ജൂൺ 08-ന് മാത്രമാണ് റിലീസ് ചെയ്തത്. ബാക്കി ഫണ്ട് റിലീസ് ചെയ്യുന്നതിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ റിലീസ് ചെയ്ത തീയതി മുതൽ 291 ദിവസത്തെ കാലതാമസമുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങനെ, 2019-20-ൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വകയിരുത്തിയ ₹248.76 കോടിയിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് ₹101.29 കോടി മാത്രം ലഭിച്ചിരുന്നതിനാൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഫണ്ടുകൾ റിലീസ് ചെയ്തതിൽ ₹147.47 കോടിയുടെ കുറവ് ഉണ്ടായി.

- 2020-21-ലെ ആദ്യ ഗഡുവിന്റെ ആദ്യ ഭാഗത്തിന്റെ അംശം 2020 മെയ് 30-ന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് റിലീസ് ചെയ്യുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ, 2020 നവംബർ 06-ന് മാത്രമാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതം റിലീസ് ചെയ്തത്. ഇത് 145 ദിവസത്തെ കാലതാമസത്തിന് കാരണമായി. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ഓരോ റിലീസും, മുൻ കേന്ദ്ര സർക്കാർ റിലീസിനു തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിന്റെ റിലീസും അതിൽ നിന്നുള്ള ചെലവുകളും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതായതിനാൽ, തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതം റിലീസ് ചെയ്യുന്നതിലുണ്ടായ പ്രാരംഭ കാലതാമസം, കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും തുടർന്നുള്ള റിലീസുകൾ വൈകിപ്പിക്കുകയും ₹101.06 കോടിയുടെ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വിഹിതം നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതിൽ കലാശിക്കുകയും ചെയ്തു.
- 2021-22 കാലയളവിൽ, ആദ്യ ഗഡുവിന്റെ ആദ്യ ഭാഗത്തിനുള്ള കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതവും തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതവും ചേർത്ത്, ₹902.30 കോടി റിലീസ് ചെയ്യാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാർ 2021 മെയ് 31-ന് ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു. എന്നാൽ, 2021 ജൂൺ 10, 2021 ജൂൺ 18, 2021 ജൂലൈ 12 തീയതികളിൽ മാത്രമാണ് ഭാഗിക പേയ്മെന്റുകളായി ഈ തുക ജെജെഎം ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേക്ക് ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്തത്. അങ്ങനെ, മുഴുവൻ ഫണ്ടുകളും ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്യാൻ, ഉത്തരവു നൽകിയ തീയതി മുതൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് 42 ദിവസങ്ങളെടുത്തു. ഇത് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ തുടർന്നുള്ള ഫണ്ടുകൾ അനുവദിക്കുന്നതിനെ ബാധിക്കുകയും, വകയിരുത്തിയ തുകയുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഫണ്ടുകളിൽ ₹451.14 കോടിയുടെ കുറവുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു.
- ആദ്യ ഗഡുവിന്റെ ഒന്നും രണ്ടും ഭാഗങ്ങളുടെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതം 2023-24 കാലയളവിൽ റിലീസ് ചെയ്തതിലെ കാലതാമസം, യഥാക്രമം 44 ദിവസവും 26 ദിവസവും ആയിരുന്നു. 2023 ഡിസംബർ 11-ന് റിലീസ് ചെയ്ത ആദ്യ ഗഡുവിന്റെ രണ്ടാം ഭാഗത്തിന്റെ (₹327.76 കോടി) തക്കതായ വിഹിതം 2024 ജനുവരി 31-നും 2024 മാർച്ച് 22-നും ഘട്ടങ്ങളായി, മൂന്ന് മാസവും 11 ദിവസത്തെയും കാലതാമസത്തോടെയാണ് എസ്എൻഎയിലേക്ക് ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്തതെന്നു കൂടി ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തി. അങ്ങനെ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതത്തിന്റെ ആദ്യ ഗഡുവിന്റെ രണ്ടാം ഭാഗത്തിന്റെ തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതം സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ അവസാനത്തോടെ മാത്രമാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ റിലീസ് ചെയ്തത്. ഇത്, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതത്തിന്റെ രണ്ടാം ഗഡു സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് അനുവദിച്ചു കിട്ടാത്തതിന്റെ കാരണങ്ങളിലൊന്നായി ഭവിക്കുകയും, വകയിരുത്തിയ തുകയുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതത്തിൽ ₹671.18 കോടിയുടെ കുറവുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു.

സംസ്ഥാന വിഹിതം എസ്എൻഎയിലേക്ക് മാറ്റാത്തതോ/മാറ്റുന്നതിന് വൈകിയതോ കാരണം, കേന്ദ്ര റിലീസുകളിലുണ്ടാകുന്ന കാലതാമസം ഒഴിവാക്കാൻ, തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിനു വേണ്ടി ബജറ്റിൽ

മതിയായ തുക വകയിരുത്തണമെന്ന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ സംസ്ഥാനത്തോട് നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു (2023 മാർച്ച്). ബജറ്റിലെ അപര്യാപ്തമായ ഫണ്ട് വകയിരുത്തൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഫണ്ട് റിലീസിലെ കാലവിളംബങ്ങൾക്കു കാരണമായെന്ന് പട്ടിക 3.3-ൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്.

എസ്എൻഎയിലേക്ക് സമയോചിതമായി ഫണ്ട് കൈമാറുന്നതിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ജാഗ്രത പാലിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ആദ്യ വർഷങ്ങളിലെ ഫണ്ടുകളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കാമായിരുന്നുവെന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. 2020-21 മുതൽ എസ്എൻഎയിലേക്ക് കേന്ദ്ര സർക്കാർ നേരിട്ട് ഫണ്ട് റിലീസ് തുടങ്ങിയപ്പോൾ മുതൽ, വലിയ കാലതാമസമില്ലാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കാൻ തുടങ്ങി എന്ന വസ്തുതയിൽ നിന്ന് ഇത് കൂടുതൽ വ്യക്തമാണ്.

കേന്ദ്ര സർക്കാർ ₹6,006.49 കോടി വകയിരുത്തിയെങ്കിലും, ₹4,635.64 കോടി മാത്രമാണ് റിലീസ് ചെയ്തതെന്നും, അതിന്റെ ഫലമായി ₹1,370.85 കോടിയോളം വരുന്ന കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതം ലഭിച്ചില്ലെന്നും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

കോവിഡ്-19, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലെ കാലതാമസം, വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്ന് അനുമതി ലഭിക്കാത്തത് മുതലായ കാരണങ്ങൾ മൂലം ജെജെഎമ്മിന്റെ പ്രാരംഭ ഘട്ടത്തിൽ വെല്ലുവിളികൾ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലാണ് പ്രധാനമായിട്ടും കാലതാമസം ഉണ്ടായതെന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ). എന്നാൽ, 2021-24 കാലയളവിൽ സംസ്ഥാന വിഹിതം റിലീസ് ചെയ്തതിലുണ്ടായ കാലതാമസത്തെക്കുറിച്ച് മറുപടി നിശബ്ദമായിരുന്നു.

3.2 ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതവും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിഹിതവും

3.2.1 ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതത്തിന്റെ തെറ്റായ അക്കൗണ്ടിംഗ്

എല്ലാ ഗ്രാമീണ വീടുകളിലും എഫ്എച്ച്ടിസിക്ൾ നൽകുന്നതിന്, ഏക പഞ്ചായത്ത് പദ്ധതി (എസ്വിഎസ്)/ ഒന്നിലധികം പഞ്ചായത്തുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന പദ്ധതി (എംവിഎസ്)/ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങൾക്കായി സോളാർ പവർ അധിഷ്ഠിത സ്റ്റാൻഡ്-എലോൺ പദ്ധതികൾ എന്നിവ വഴി ഇൻ-വില്ലേജ് ജലവിതരണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ/ വിഡബ്ല്യുഎസ്സി നടപ്പിലാക്കുന്ന പൈപ്പ് വഴിയുള്ള ജലവിതരണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കും അനുബന്ധ ഉറവിട വികസനത്തിനും, മുലധന ചെലവിന്റെ¹⁸ 10 ശതമാനം അവിടങ്ങളിലെ ഗ്രാമീണ സമൂഹം നൽകേണ്ടതാണ്. ഇൻ-വില്ലേജ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യനിർമ്മാണത്തിനു വേണ്ടി പണമായി ലഭിക്കുന്ന ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം വിഡബ്ല്യുഎസ്സി ചെയർപേഴ്സണും അതത് പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിയും സംയുക്തമായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് / വിഡബ്ല്യുഎസ്സിയുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതാണ്.

¹⁸ കുന്നിൻ പ്രദേശങ്ങളിലും വനപ്രദേശങ്ങളിലുമുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിലും, വടക്കുകിഴക്കൻ, ഹിമാലയൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും 50 ശതമാനത്തിലധികം പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ ജനസംഖ്യയുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിലും.

എന്നാൽ, 2020-21-ലും 2021-22-ലും ചില വ്യക്തികൾ എസ്എൻഎയിലേക്ക് നേരിട്ട് വിഹിതം അടച്ചതായി ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. ഏതു പ്രവൃത്തിയായുള്ള വിഹിതമാണ് അടച്ചത്, നിക്ഷേപകൻ താമസിക്കുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് എന്നിങ്ങനെയുള്ള അത്തരം പണമടയ്ക്കലുകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ കണ്ടെത്താനായില്ല. അങ്ങനെ ലഭിച്ച ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം ₹3.69 ലക്ഷം ആയിരുന്നു. ഇരുപത്തിയൊന്ന് ജീപികളിൽ ഓഡിറ്റ് നടത്തിയ സർവ്വേയിൽ, 19 ജീപികളുടെ¹⁹ സെക്രട്ടറിമാർ പ്രസ്താവിച്ചത്, പിരിച്ചെടുത്ത ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനായി ഒരു പ്രത്യേക ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് തുറന്നിട്ടില്ല എന്നാണ്.

തെരഞ്ഞെടുത്ത 21 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ രേഖകൾ ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ചപ്പോൾ നാല് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ²⁰ മാത്രമാണ് ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം പിരിച്ചതെന്ന് കണ്ടെത്തി. ശേഖരിച്ച തുക (₹131.40 ലക്ഷം) ജെജെഎമ്മിന്റെ എസ്എൻഎയിലേക്ക് ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതമായി നിക്ഷേപിക്കാതെ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ തനത് ഫണ്ട് അക്കൗണ്ടിൽ സൂക്ഷിച്ചിരുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ തുടക്കം മുതൽ, സമയപരിധികൾ പാലിക്കുന്നതിനായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും ഗുണഭോക്താക്കൾക്കും വേണ്ടി ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ). ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം ശേഖരിച്ച് ജെജെഎമ്മിന്റെ എസ്എൻഎയിലേക്ക് അടയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നും, ജീപികളുടെ പക്കൽ ശേഷിക്കുന്ന തുക എസ്എൻഎയിലേക്ക് മാറ്റുന്നതിന് എൽഎസ്ജിഡി വഴി തുടർനടപടി സ്വീകരിക്കുമെന്നും പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി.

മുകളിൽ പറഞ്ഞതിന് വിരുദ്ധമായി, പരിശോധിച്ച 21 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 17 എണ്ണം ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ഓഡിറ്റിനോട് പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. കൂടാതെ, ശേഷിക്കുന്ന നാല് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ശേഖരിച്ച വിഹിതം എസ്എൻഎയിലേക്ക് അടച്ചതായി കാണുന്നില്ല. ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അനുബന്ധം 3.1-ൽ കാണാൻ കഴിയുന്നത് പോലെ, 2019-20 മുതൽ 2023-24 വരെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതത്തിന് തുല്യമോ അതിൽ കുറവോ ഫണ്ട് സംസ്ഥാന സർക്കാർ അനുവദിച്ചതിനാലും, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതത്തിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ അധിക ഫണ്ട് അനുവദിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാലും ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതത്തിലേക്കായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഫണ്ട് അനുവദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന വാദം നിലനിൽക്കില്ല.

3.2.2 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന വിഹിതം ശേഖരിക്കാതിരിക്കൽ

2020 ആഗസ്റ്റിലും 2020 ഡിസംബറിലും അനുവദിച്ച പദ്ധതികൾക്കായി, ചെലവിനത്തിൽ കണക്കാക്കിയ ₹6,660.46 കോടിയുടെ²¹ 15 ശതമാനം വരുന്ന ₹999.07 കോടി, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ

¹⁹ കടലുണ്ടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പുതിയ അക്കൗണ്ട് തുറന്നു. വടവന്നൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സർവ്വേയിൽ പങ്കെടുത്തില്ല.

²⁰ പനയം, പട്ടഞ്ചേരി, ഒളവണ്ണ, കടലുണ്ടി

²¹ ഭരണാനുമതി തുകകളായ ₹4,343.89 കോടി + ₹2,316.57 കോടി (₹2,313.11 കോടി + ₹0.61 കോടി അംഗൻവാടികൾക്ക് എഫ്എച്ച്ടിസി നൽകുന്നതിന് + ₹2.85 കോടി ജലഗുണനിലവാരം കുറഞ്ഞ അധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ സിഡബ്ല്യൂപിപി നൽകുന്നതിന്)

വിഹിതമായുൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഫണ്ട് പങ്കിടൽ രീതി രൂപപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. എന്നാൽ, 2020-21 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ ജെജെഎമ്മിന്റെ എസ്എൻഎയിലേക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്നുള്ള വിഹിതം പട്ടിക 3.4-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ ₹24.65 കോടി മാത്രമായിരുന്നു.

പട്ടിക 3.4: തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിഹിതത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ

വർഷം	തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിഹിതം (₹ കോടിയിൽ)
2020-21	13.01
2021-22	6.64
2022-23	2.64
2023-24	2.36
ആകെ	24.65

(ഉറവിടം: കെഡബ്ല്യുഎ നൽകിയ ഡാറ്റ)

കൂടാതെ, എല്ലാ നിക്ഷേപങ്ങളിലും ജിപിയുടെ പേര്, ലഭിച്ച വിഹിത തുക, ഏതു പ്രവൃത്തിയ്ക്കായിട്ടാണ് തുക നീക്കിവെച്ചത് മുതലായ വിശദാംശങ്ങൾ വിഹിതത്തിന്റെ വിശദമായ സ്റ്റേറ്റ്‌മെന്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണം അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട്, പൂർത്തിയാക്കിയ പദ്ധതികൾക്കായി ₹1,522.75 കോടി വിഹിതം നൽകുന്നതിന് അടിയന്തിര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ പഞ്ചായത്ത് പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറോട് മിഷൻ ഡയറക്ടർ അഭ്യർത്ഥിച്ചതായി (2025 ഫെബ്രുവരി) സംസ്ഥാന സർക്കാർ പ്രസ്താവിച്ചു (2025 ജൂൺ).

3.2.3 ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതവും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന വിഹിതവും തടസ്സപ്പെട്ടുകിടന്നത്

ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതമായും/ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന വിഹിതമായും മതിയായ ഫണ്ടുകൾ ലഭ്യമല്ലാത്തപ്പോഴും, വിഹിതമായി ലഭിച്ച തുക പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിനായി വിനിയോഗിച്ചതായി കാണുന്നില്ല എന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. 2024 മാർച്ച് 31 വരെ, ജിപികളിൽ നിന്നും സമൂഹങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള വിഹിതമായി ₹24.69 കോടി നിർവ്വഹണ ഏജൻസിയുടെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, കരാറുകാർക്ക് നൽകേണ്ടിയിരുന്ന തുക നൽകാൻ ഇത് ഉപയോഗിച്ചില്ല.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിഹിതങ്ങൾ ജിപികളുടെ അക്കൗണ്ടുകളിൽ നിന്ന് നേരിട്ട് എസ്എൻഎയിലേക്ക് നൽകുന്നതിനാൽ പണമിടപാടിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് ഫിനാൻഷ്യൽ മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റത്തിൽ (ഐഎഫ്എംഎസ്) നിന്ന് പിഎഫ്എംഎസിലേക്ക് കൈമാറിയിട്ടില്ലെന്ന് സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ). തൽഫലമായി, ജിപികൾ നിക്ഷേപിച്ച തുകകൾ, പിഎഫ്എംഎസിലെ സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിന്റെ ഭാഗമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്നില്ല. അതിനാൽ, ഈ ഫണ്ടുകൾ എസ്എൻഎയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ നിലകൊണ്ടു.

സർക്കാരിൽ നിന്ന് വ്യക്തമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ലഭിക്കാത്തതിനാൽ, ജെജെഎമ്മിന് കീഴിലുള്ള പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചെലവുകൾക്കായി ജിപികൾ/സമൂഹം നൽകിയ വിഹിതമായ ₹24.69 കോടി ലഭ്യമാകാതെ കിടന്നു.

അത്തരം ഫണ്ടുകളുടെ വിനിയോഗത്തിലെ തടസ്സങ്ങൾ കെഡബ്ല്യുഎ സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരുകയോ വിനിയോഗത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ തേടുകയോ ചെയ്തില്ല.

3.3 കരാറുകാർക്കുള്ള പേയ്മെന്റ് മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നത്

പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ, പേയ്മെന്റ് ക്ലെയിം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബിൽ കരാറുകാരൻ സമർപ്പിക്കണമെന്നും മൂന്നാം കക്ഷിയുടെ പരിശോധനയ്ക്ക് ശേഷം 30 മുതൽ 45 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പേയ്മെന്റ് നടത്തിയിരിക്കണമെന്നും ജെജെഎമ്മിന്റെ മാർഗ്ഗരേഖകൾ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 2024 ഓഗസ്റ്റ് 15 വരെ, ആകെ ₹3,578.47 കോടി മതിക്കുന്ന 3,709 ബില്ലുകൾ പേയ്മെന്റ് നൽകാതെ ശേഷിച്ചു. സംസ്ഥാനത്ത് പേയ്മെന്റ് വൈകുന്നത് സംബന്ധിച്ച ആശങ്കകൾ കാരണം ബില്ലർമാരുടെ പങ്കാളിത്തം കുറവായതിനാൽ ₹3,625.72 കോടിയുടെ 453 വർക്ക് പാക്കേജുകൾ കരാർ നൽകപ്പെടാതെ തുടരുകയും ചെയ്തു. പേയ്മെന്റ് വൈകുന്നത് മൂലം പല കരാറുകാരും അവരുടെ പ്രവൃത്തി നിർത്തിവയ്ക്കുകയോ മന്ദഗതിയിലാക്കുകയോ ചെയ്തു. തെരഞ്ഞെടുത്ത കെഡബ്ല്യുഎ ഡിവിഷനുകളിലെ കരാറുകാർക്ക് പണം നൽകുന്നതിൽ തീർപ്പാകാത്തതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ പട്ടിക 3.5-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 3.5: തെരഞ്ഞെടുത്ത കെഡബ്ല്യുഎയുടെ ഡിവിഷനുകളിലെ കരാറുകാർക്ക് പണം കൊടുക്കാനുള്ള ബില്ലുകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഡിവിഷന്റെ പേര്	ബില്ലുകളുടെ എണ്ണം	നൽകേണ്ട തുക (₹ കോടിയിൽ)
1	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, കൊല്ലം	128	88.67
2	പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ഡിവിഷൻ, കൊല്ലം	65	15.42
3	പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ഡിവിഷൻ, കൊട്ടാരക്കര	114	30.84
4	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, പാലക്കാട്	125	233.13
5	പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ഡിവിഷൻ, പാലക്കാട്	33	7.49
6	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, ചിറ്റൂർ	75	77.19
7	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, കോഴിക്കോട്	228	507.41
8	പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ഡിവിഷൻ, കോഴിക്കോട്	34	65.33
9	പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ഡിവിഷൻ, വടകര	65	80.61
	ആകെ	867	1,106.09

(ഉറവിടം: കെഡബ്ല്യുഎ വെബ്സൈറ്റ്)

കരാറുകാർക്കു പണം നൽകുന്നതിലുള്ള കാലതാമസം പ്രവൃത്തിയിലെ പുരോഗതിയുടെ വേഗതയെ നേരിട്ട് ബാധിക്കുമെന്നതിനാൽ, ഈ പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനു വേണ്ടി മതിയായ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സുകൾ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

2023-24, 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിലെ ജെജെഎം പ്രകാരമുള്ള എല്ലാ വ്യവസ്ഥകളും സംസ്ഥാനം പാലിക്കുകയും ബാധ്യതകൾ നിറവേറ്റുകയും ചെയ്തിട്ടും, 2023-24, 2024-25 വർഷങ്ങളിലെ രണ്ടാം ഗഡു ഫണ്ട് കേന്ദ്ര സർക്കാർ റിലീസ് ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും, ഇത് തീർപ്പാക്കാത്ത ബില്ലുകൾക്ക് പണം നൽകാനുള്ള ഫണ്ടിന്റെ അപര്യാപ്തതയ്ക്ക് കാരണമായെന്നും സംസ്ഥാന സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ).

അനുബന്ധം 3.1-ൽ വിശദമാക്കിയിരിക്കുന്നതുപോലെ, തക്കതായ സംസ്ഥാന വിഹിതം നൽകുന്നതിലുണ്ടായ താമസം കാരണമാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഫണ്ടുകൾ ലഭിക്കുന്നതിന് കാലതാമസം ഉണ്ടായത് എന്നതിനാൽ, 2023-24-ൽ ജെജെഎമ്മിന് കീഴിലുള്ള എല്ലാ വ്യവസ്ഥകളും സംസ്ഥാനം പാലിച്ചു എന്ന സർക്കാരിന്റെ വാദം ന്യായീകരിക്കാവുന്നതല്ല.

3.4 റോഡ് പുനഃസ്ഥാപന നിരക്കുകളിൽ ഇരട്ടിയായി ജിഎസ്ടി ബുക്കിംഗ് നടത്തിയത്

പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ ജെജെഎം പ്രവൃത്തികളിൽ പിഎംജിഎസ് വൈയ്ക്കൂ²² കീഴിൽ പൈപ്പുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. കെഡബ്ല്യുഎ, പിഎംജിഎസ് വൈയിൽ റോഡ് പുനഃസ്ഥാപന നിരക്കുകൾ നിക്ഷേപിച്ച ചില പ്രവൃത്തികൾ ഓഡിറ്റ് പരിശോധിക്കുകയുണ്ടായി (**അനുബന്ധം 3.2**).

പിഡബ്ല്യുഡി പുറപ്പെടുവിച്ച സർക്കുലറുകളിൽ²³ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന യൂണിറ്റ് നിരക്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് പിഎംജിഎസ് വൈ അധികാരികൾ റോഡ് പുനഃസ്ഥാപന എസ്റ്റിമേറ്റുകൾ കണക്കാക്കിയത്. ഇതിൽ ചെലവ് സൂചികയും 18 ശതമാനം ജിഎസ്ടിയും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്നാൽ, പിഎംജിഎസ് വൈ അധികാരികൾ എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കിയപ്പോൾ അന്തിമ റോഡ് പുനഃസ്ഥാപന കണക്കുകളിൽ, 18 ശതമാനം ജിഎസ്ടി കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയതിനാൽ, ജെജെഎം ഫണ്ടുകളിൽ നിന്ന് കെഡബ്ല്യുഎ, ജിഎസ്ടി ചാർജുകൾ വീണ്ടും അടയ്ക്കേണ്ടി വന്നു.

പിഎംജിഎസ് വൈ സമർപ്പിച്ച പുനഃസ്ഥാപന എസ്റ്റിമേറ്റ് പരിശോധിക്കുന്നതിൽ കെഡബ്ല്യുഎ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഭാഗത്തു നിന്നുള്ള അശ്രദ്ധ കാരണം പിഴവ് കണ്ടെത്താനാകാതെ പോവുകയും, ഇത് ഒഴിവാക്കുമായിരുന്ന ₹87.19 ലക്ഷത്തിന്റെ ജിഎസ്ടി പേയ്മെന്റിലേക്ക് നയിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ വിഷയം പിഎംജിഎസ് വൈ അധികാരികളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുമെന്നും, ജിഎസ്ടി ഘടകത്തിൽ പൊരുത്തക്കേടുകൾ കണ്ടെത്തിയാൽ, ഇരു കക്ഷികളും തമ്മിലുള്ള പരസ്പരധാരണയ്ക്കു വിധേയമായി ഭാവിയിലെ പേയ്മെന്റുകളിൽ നിന്ന് തത്തുല്യമായ തുക കുറയ്ക്കുമെന്നും സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ).

3.5 സേവന നിലവാരം 55 എൽപിസിഡിയിൽ കൂടുതലായി രൂപകല്പന ചെയ്ത പദ്ധതികളിലെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഫണ്ടുകളുടെ ക്രമരഹിതമായ ചെലവ്

ജെജെഎം മാർഗ്ഗരേഖകൾ അനുസരിച്ച്, കൂടിവെള്ള വിതരണത്തിന്റെ സേവന നിലവാരം കുറഞ്ഞത് 55 എൽപിസിഡി²⁴ ആയിരിക്കണം. എന്നാൽ, കൂടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ ലഭ്യതയെ ആശ്രയിച്ച് അത് ഉയർന്ന തലത്തിലേക്ക് വിപുലീകരിക്കാൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക്

²² പ്രധാൻ മന്ത്രി ഗ്രാം സഡക് യോജന
²³ 30.03.2019-ലെ സിഇ(ആർ&ബി)/ജിഎൽ-ആർഎൽ/2/2018, 10.02.2023-ലെ സിഇ (പിഡബ്ല്യുഡി)/2675/2021-സി4(ഡബ്ല്യു) ആർഡി എന്നീ സർക്കുലറുകൾ പ്രകാരം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച നിരക്കുകൾ
²⁴ ഒരു വ്യക്തിക്ക് ഒരു ദിവസം നൽകുന്ന വെള്ളത്തിന്റെ അളവ് ലിറ്ററിൽ

അധികാരം നൽകിയിരുന്നു. ഇതിനായി ആവശ്യമായി വന്നേക്കാവുന്ന അധിക സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സുകൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ/പ്രാദേശിക സമൂഹം/ദാതാക്കൾ വഹിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ഐഎംഐഎസ് ഡാറ്റാ പരിശോധിച്ചപ്പോൾ, ഈ പദ്ധതികൾ വഴി 55 എൽപിസിഡിയിൽ കൂടുതൽ വെള്ളം നൽകുന്ന തെരഞ്ഞെടുത്ത ജീപികളിൽ, പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ് സംസ്ഥാന സർക്കാരും കേന്ദ്ര സർക്കാരും തമ്മിൽ തുല്യമായി പങ്കിട്ടതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു (അനുബന്ധം 3.3). അങ്ങനെ, മാർഗ്ഗരേഖകൾ ലംഘിച്ചു കൊണ്ട് 55 എൽപിസിഡിയിൽ കൂടുതലുള്ള വിതരണത്തിന് വേണ്ടിവരുന്ന അധിക ചെലവ് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ഫണ്ടിൽ നിന്നുകൂടി ഈടാക്കിയതായി കണ്ടു.

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങൾ, ജല ഉപഭോഗ രീതികൾ, ഭാവിയിലെ പ്രതീക്ഷിത പുരോഗതി എന്നിവ കണക്കിലെടുത്താണ് 100 എൽപിസിഡി സേവന നിലവാരത്തോടെ ജെജെഎം പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കിയതെന്ന് സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ). 2024 ജനുവരിയിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായി, നിർദ്ദേശിച്ചതിലും ഉയർന്ന സേവന നിലവാരം നൽകുന്നതിനു വേണ്ടി സംസ്ഥാനം ചെലവുകൾ തമ്മിൽ പൊരുത്തപ്പെടുത്തി, മൊത്തം ₹3,656.19 കോടി അധിക ചെലവായി നിർണ്ണയിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇത് സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിൽ ക്രമീകരിക്കുന്നതാണ്.

അധിക ചെലവ് സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിൽ ഇതുവരെ ക്രമീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല എന്ന് മറുപടി സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മാത്രമല്ല, മുകളിൽ പറഞ്ഞ പ്രവൃത്തികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഐഎംഐഎസ് ഡാറ്റയുടെ പരിശോധനയിൽ നിന്ന്, 100 എൽപിസിഡി സേവന നിലവാരത്തിനായി ചെലവഴിച്ച അധികത്തുക നാല് പ്രവൃത്തികളിൽ ക്രമീകരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന് വെളിപ്പെട്ടു.²⁵

3.6 സെന്റേജ് ചാർജ്ജുകൾക്കുള്ള അനുവദനീയമല്ലാത്ത ചെലവ് നടത്തിയത്

ജെജെഎം മാർഗ്ഗരേഖകൾ അനുസരിച്ച്, ജെജെഎം ഫണ്ടുകളിൽ നിന്ന് നൽകേണ്ട ഗ്രാന്റ്-ഇൻ-എയ്ഡിൽ നിന്ന് ഒരു സെന്റേജും²⁶ ഈടാക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. അത്തരമൊരു ആവശ്യം ഉയർന്നാൽ തന്നെ, അത് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം ആയിരിക്കും.

പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് (പിഡബ്ല്യുഡി) ആവശ്യപ്പെടുന്ന റോഡ് പുനഃസ്ഥാപന നിരക്കുകൾ അടച്ചുകൊണ്ട് പ്രവൃത്തികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് ജെജെഎം നിർവ്വഹണ ഏജൻസികൾ റോഡ് കട്ടിംഗിന് അനുമതി നേടി. പരിശോധിച്ച കെഡബ്ല്യുഎ ഡിവിഷനുകളിൽ പിഡബ്ല്യുഡിക്ക് പണമടയ്ക്കുമ്പോൾ സെന്റേജ് ചാർജ്ജുകളെ റോഡ് പുനഃസ്ഥാപന ചാർജ്ജുകളിൽ²⁷ നിന്ന് ഒഴിവാക്കിയിട്ടില്ലെന്ന് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. സെന്റേജ്

²⁵ അനുബന്ധം 3.3-ലെ ക്രമ നമ്പർ 1, 6, 12, 13
²⁶ മറ്റൊരു സർക്കാർ, തദ്ദേശ സ്ഥാപനം അല്ലെങ്കിൽ സ്വകാര്യ കക്ഷിയ്ക്കു വേണ്ടി നടത്തുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്ക് സർക്കാർ ഈടാക്കുന്ന നിരക്കുകൾ.
²⁷ നിശ്ചിത നിരക്കുകളിൽ ചെലവ് സൂചിക, സെന്റേജ് ചാർജ്ജുകൾ, ജിഎസ്ടി എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. റോഡ് പുനഃസ്ഥാപന നിരക്കുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സെന്റേജ് ചാർജ്ജ് നിരക്ക് 2018 മേയ് മുതൽ 12.50 ശതമാനവും 2023 ഫെബ്രുവരി മുതൽ 13.78 ശതമാനവുമായിരുന്നു.

ചാർജുകൾക്കായുള്ള ചെലവുകൾ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന വിഹിതങ്ങളിൽ തുല്യമായി ബുക്ക് ചെയ്തിനാൽ, ₹24.71 കോടിയുടെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഫണ്ടുകൾ ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കുകയുണ്ടായി (അനുബന്ധം 3.4).

സംസ്ഥാന മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ നടന്ന ഉന്നതതല യോഗത്തിൽ (2025 മാർച്ച്) പ്രശ്നം ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും അക്കാര്യം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ വകുപ്പിന്റെ പരിഗണനയിലാണെന്നും സംസ്ഥാന സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ).

3.7 സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടിയിന്മേലുള്ള ചെലവ് ജെജെഎം ഫണ്ടുകളിൽ നിന്ന് അന്തിമ ചെലവായി ബുക്ക് ചെയ്ത്

റോഡ് കട്ടിംഗ് ചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തിന് ആവശ്യമായ പുനഃസ്ഥാപന തുകയുടെ 10 ശതമാനം സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റായി കെഡബ്ല്യുഎ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന് അടയ്ക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ഇത് പുനഃസ്ഥാപന പ്രവൃത്തിയുടെ ഡിഫക്ട് ലയബിലിറ്റി പീരിയഡ് (ഡിഎൽപി) അല്ലെങ്കിൽ നിലവിലുള്ള റോഡിന്റെ ഡിഎൽപി (അങ്ങനെ ഉണ്ടെങ്കിൽ), ഇവയിലേതാണോ താമസിച്ച് വരുന്നത്, അതിന് 28 ദിവസത്തിന് ശേഷം, റിലീസ് ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. അനുമതി ലഭിക്കുന്നതിനായി ട്രഷറി സേവിംഗ്സ് ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടി രൂപത്തിൽ കെഡബ്ല്യുഎ സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ് സമർപ്പിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

2021-22 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ, പട്ടിക 3.6-ൽ വിശദമാക്കിയിരിക്കുന്നതു പോലെ, തെരഞ്ഞെടുത്ത കെഡബ്ല്യുഎ ഡിവിഷനുകൾക്ക് കീഴിലുള്ള ജെജെഎം പദ്ധതികൾക്കു വേണ്ടി സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടിയായി ജെജെഎം ഫണ്ടുകളിൽ നിന്ന് ₹24.13 കോടി കൈമാറ്റം ചെയ്തതായി ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു:

പട്ടിക 3.6: പരിശോധിച്ച ഡിവിഷനുകൾക്ക് കീഴിലുള്ള ജെജെഎം പദ്ധതികൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ

(₹ ലക്ഷത്തിൽ)

വർഷം	ഡിവിഷന്റെ പേര്	സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടിയ്ക്കു വേണ്ടിയുള്ള ചെലവ്
2021-22	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, കോഴിക്കോട്	366.21
	ആകെ	366.21
2022-23	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, ചിറ്റൂർ	411.04
	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, കോഴിക്കോട്	1,416.69
	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, കൊല്ലം	1.41
	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, പാലക്കാട്	32.25
	ആകെ	1,861.39
2023-24	പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ഡിവിഷൻ, വടകര	67.18
	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, കോഴിക്കോട്	39.52
	പ്രോജക്ട് ഡിവിഷൻ, പാലക്കാട്	78.65
	ആകെ	185.35
ആകെ മൊത്തം		2,412.95

(ഉറവിടം: കെഡബ്ല്യുഎ നൽകിയ ചെലവുകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ)

സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടി എന്നത് ഒരു നിശ്ചിത കാലയളവിലേക്ക് നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതും, തിരികെ ലഭിക്കാവുന്നതുമായ തുകയായതിനാൽ, ജെജെഎമ്മിന് കീഴിലുള്ള അന്തിമ ചെലവായി

പ്രസ്തുത തുകയെ കണക്കാക്കുന്നത് ന്യായീകരിക്കാവുന്നതല്ല. ജെജെഎമ്മിനായുള്ള ഫണ്ടുകൾ കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും തമ്മിൽ പങ്കിടുന്നതിനാൽ, ജെജെഎം ഫണ്ടുകളിൽ നിന്ന് സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടിക്കായി ചെലവഴിക്കുന്ന തുക കേന്ദ്ര സർക്കാരും വഹിക്കേണ്ടി വരും. സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ്/ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടി ആയി പിൻവലിച്ച ഒരു തുകയും ഇതുവരെ എസ്എൻഎയിലേക്ക് തിരിച്ചടച്ചിട്ടില്ല.

ഉചിതമായ തിരുത്തൽ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി അത്തരം ഫണ്ട് വിനിയോഗത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും സംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാൻ കെഡബ്ല്യുഎ ഡിവിഷനുകളോട് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഭാവിയിൽ അത്തരം സംഭവങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കുമെന്നും സംസ്ഥാന സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ).

3.8 ജെജെഎമ്മിന്റെ അക്കൗണ്ടുകളിൽ കണ്ടെത്തിയ പൊരുത്തക്കേടുകൾ

2019 ഓഗസ്റ്റിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ₹101.29 കോടി അനുവദിച്ചതിനെത്തുടർന്ന്, ജെജെഎം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ ₹50 കോടി കെഡബ്ല്യുഎയ്ക്ക് അനുവദിച്ചു (2019 ഡിസംബർ). കെഡബ്ല്യുഎ അന്നു നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന എസ്ബി അക്കൗണ്ടിലേക്ക്²⁸ തുക നിക്ഷേപിക്കുകയുണ്ടായി. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ (എൻഎസ്ജി) നിക്ഷേപങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ₹75 കോടി 2020 ഫെബ്രുവരി 18-ന് ഈ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്യുകയുണ്ടായി. നീതി ആയോഗ്, നാഷണൽ വാട്ടർ ക്വാളിറ്റി സബ് മിഷൻ (എൻഡബ്ല്യുക്യുഎസ്എം) എന്നീ പദ്ധതികൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള ഫണ്ടുകൾ, തൃശൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ തിരികെ നൽകിയ ബാക്കി തുക മുതലായവയും അക്കൗണ്ടിലേക്ക് ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്തു.

2019-24 കാലയളവിലെ ജെജെഎമ്മിന്റെ അക്കൗണ്ടുകൾ ഓഡിറ്റ് പരിശോധിക്കുകയും, താഴെപ്പറയുന്നവ നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു:

- 2019-20 കാലയളവിലെ കെഡബ്ല്യുഎയുടെ പദ്ധതി തിരിച്ചുള്ള ചെലവിന്റെ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റിൽ ₹123.17 കോടി മതിക്കുന്ന വർക്ക് ബില്ലുകളുടെ ചെലവ് ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ, ആ കാലയളവിലെ ചെക്ക് മെമ്മോ രജിസ്റ്ററിൽ (സിഎംആർ) ₹18.54 കോടിയുടെ വർക്ക് ബില്ലുകളെക്കുറിച്ച് മാത്രമേ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളൂ.

2019-20 കാലയളവിൽ, ദേശീയ ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള പദ്ധതിയുടെ (എൻആർഡിഡബ്ല്യുപി) തീർപ്പാക്കാത്ത ബില്ലുകൾ²⁹ ബിൽ ഡിസ്കൗണ്ടിംഗ് സിസ്റ്റം മുഖേനയാണ് അടച്ചതെന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2025 ജൂൺ). പണമടച്ചെങ്കിലും, കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്ന് ഫണ്ടുകൾ ലഭിക്കുന്ന മുറയ്ക്കും, മുൻഗണന അനുസരിച്ച് ബില്ലുകളുടെ ഊഴം എത്തുമ്പോഴാണ് ചെലവ് ബുക്ക് ചെയ്യപ്പെടുന്നത്. കൂടാതെ, കെഡബ്ല്യുഎയിൽ ലഭ്യമായ ഫണ്ടുകൾ ഉപയോഗിച്ച് ചെലവ്

²⁸ അക്കൗണ്ടിൽ ₹1.27 കോടി ലഭ്യമായിരുന്നു. ഈ അക്കൗണ്ട് ജെജെഎമ്മിന്റെ എസ്എൻഎ ആയിട്ടാണ് പ്രവർത്തിച്ചത്.
²⁹ മുൻപുണ്ടായിരുന്ന എൻആർഡിഡബ്ല്യുപിയിൽ നിന്ന് പദ്ധതികൾ ജെജെഎമ്മിലേക്ക് കൈമാറി.

താൽക്കാലികമായി നിറവേറ്റിയതിനാൽ, ആ സമയത്ത് പദ്ധതിയായുള്ള നിർദ്ദിഷ്ട അക്കൗണ്ടിൽ അത് പ്രതിഫലിച്ചില്ല.

കെഡബ്ല്യുഎ താൽക്കാലികമായി ഉപയോഗിച്ച തുക അടക്കം ജെജെഎമ്മിന് ലഭിച്ച എല്ലാ ഫണ്ടുകളും ജെജെഎം പദ്ധതിയായുള്ള നിർദ്ദിഷ്ട അക്കൗണ്ടിലേക്ക് മാറ്റിയതിനാൽ, അതോടൊപ്പം ചെലവ് ജെജെഎം അക്കൗണ്ടിൽ പ്രതിഫലിക്കേണ്ടതായിരുന്നു എന്നതു കൊണ്ട് മറുപടി ന്യായീകരിക്കാനാകുന്നതല്ല. മാത്രമല്ല, ഈ കാലയളവിൽ ചെലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വൗച്ചറുകൾ ഓഡിറ്റിനു സമർപ്പിക്കാത്തത് ചെലവിന്റെ ആധികാരികത സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത ഇല്ലാതാക്കി.

- കെഡബ്ല്യുഎ സമർപ്പിച്ച ചെലവുകളുടെ സമാഹൃത സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് പ്രകാരം, 2020-21 ലെ ആകെ ചെലവ് ₹621.91 കോടി ആയിരുന്നു, അതേസമയം, ഡിവിഷൻ തിരിച്ചുള്ള സ്റ്റേറ്റ്മെന്റിൽ ₹621 കോടി മാത്രം ചെലവ് കാണിച്ചതിനാൽ ₹91 ലക്ഷത്തിന്റെ കുറവുണ്ടായി.

2020-21 കാലയളവിൽ ₹621.91 കോടിയുടെ ചെലവുണ്ടായതായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ നൽകിയ മറുപടിയിൽ സ്ഥിരീകരിച്ചു (2025 ജൂൺ). ഓഡിറ്റ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച ₹91 ലക്ഷത്തിന്റെ കുറവിന് വിശദീകരണമൊന്നും നൽകിയില്ല.

ഭാവിയിൽ റിപ്പോർട്ടിംഗിന്റെ കൃത്യതയും സ്ഥിരതയും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് തിരുത്തൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കുമെന്ന് കൂടി സർക്കാർ ഉറപ്പുനൽകി.

ശിപാർശകൾ

- ജെജെഎമ്മിന് കീഴിലുള്ള ആവശ്യകതകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകുന്നതിനും ഈ ആവശ്യകതകൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് മതിയായ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സുകൾ സമാഹരിക്കുന്നതിനും സർക്കാർ വ്യക്തമായ ഒരു റോഡ് മാപ്പ് രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.
- ജെജെഎമ്മിനായുള്ള ധനസഹായത്തിന്റെ സംസ്ഥാനവിഹിതം സമയബന്ധിതമായി റിലീസ് ചെയ്യുന്നതിനും, ഉടമസ്ഥതാബോധം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും, പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിൽ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും, സമൂഹത്തിൽ നിന്നും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും വിഹിതങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും, സർക്കാർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.